

KULUN RABBİYLE BULUŞMASI: NAMAZIN KILINIŞI

قَدْ
اَفْلَحَ
الْمُؤْمِنُِنَ﴿١﴾اَلَّذ
ينَ هُمْ في
صَلَاتِهِمْ
خَاشِعُونَ
﴿٢﴾   (Mü’minûn, 23/1-2)
قَالَ
ارْجِعُوا
إِلَى
أَهْلِيكُمْ
فَأَقِيمُوا
فِيهِمْ
وَعَلِّمُوهُمْ
وَذَكَرَ
أَشْيَاءَ
أَحْفَظُهَا
أَوْ لَا
أَحْفَظُهَا
وَصَلُّوا
كَمَا
رَأَيْتُمُونِي
فَإِذَا
حَضَرَتْ
الصَّلَاةُ
فَلْيُؤَذِّنْ لَكُمْ
أَحَدُكُمْ
وَلْيَؤُمَّكُمْ
أَكْبَرُكُمْ (Buhari, “Ezan”, 18) Âlemelerin Rabbi olan Allah’a sonsuz defa hamd ve senâ olsun; salât ve selam Efendimiz, rehberimiz Hz. Muhammed (s.a.s)’e, âline ve ashabına olsun. Cumanız mübarek olsun kardeşlerim. İnsan, Allah’a kulluk etmek için yaratılmıştır. İnsanın yaratana karşı bu görevini ifasında ibadetlerin önemli bir yeri vardır. İbadetlerin de bir kısmı kuralsız dediğimiz belli zaman, mekan ve kayıtla sınırlı olmayan ibadetlerdir. Nafile türüsadaka, güzeli söz, tebessüm, yardımlaşma gibi ibadetler bu kısma girer. Bazı ibadetler zaman, mekan ve şekilde kayıtlıdır ki bunlara kurallı ibadetler denir. İslam’ın beş esasından olan namaz, oruç, hac ve zekat kurallı ibadetlerdir. Sohbetimize konu olan namazın, edasından önce, edası esnasında ve sonrasında hayatı tanzim anlamında

kuralları vardır ve bunların namazla müml;kellef olan Müuml;slüml;manlarca bilinmesi gerekir. Kural olarak, bir ibadeti yerine getirmekle müml;kellef olan kimsenin yapacağı ibadeti geçerli olacak kadar asgari bilgilerini öğrenmesi farzıdır. Namaz, Kur'an-ı Kerimde yüuml;ze yakın ayeti kerimede ele alınmış; namaz üzerinden insan tasavvuru yapılmıştır. Namazı kılanlar, namazını muhafaza edenler, namaza devam edenler, namazı zayı edenler, namazı hiç kılmayanlar, namaza üşenerek gelenler, namazla can ve malları emniyete alınanlar, namazdan gafil olanlar gibi namaz merkezli insan tasavvuru resmedilmiştir. Namazı inkar küuml;früuml;; terki fiski (güuml;nahkarlığı) gerektirir. Namazın dikkat çekici bir özelliği de çeşitliliğindeki hikmettir. İnsanın tabiatı icabı karşılaşışı ya da karşılaşma olasılığı bulunan davranışlarında namaz merkezli bir hayat hedeflenmiştir.

Örneğin, ihtiyaççin “hâcet namazı”, teşekkü mahiyetinde “şükür namazı”, güuml;neş ve ay tutulmalarında “hüsuf ve küsuf namazları”, yağmur talebinde “istisna namazı”, ölen Müslüman için hem dua hem de ahde vefa anlamında “cenaze namazı” kılınması; başa gelen bela ve musibetlere karşı namazla yardım dilenmesinin istenmesi, namazın Müslüman hayatımda nasıl merkeze konulduğunun ifadesidir. Biz bugünkü sohbetimizde namazın kilonisi hakkında bilgiler verip gerek yalnız gerekse cemaat halinde namaz kıldarken dikkat etmemiz gereken hususlardan bahsedeceğiz. Cenabı Hak bizleri müuml;stefîd eylesin. 1)

      NAMAZIN ŞARTLARI/NAMAZA HAZIRLIK SAFHASI VE
      DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR Namaza başlamadan önce yapmamız gereken bazı davranışlar vardır. Bunlara namazın dışındaki farzı ya da namazın şartları denir. Bunlar kısaca şöytedir: a.   Hadesten Taharet: Kısaca namaz öncesi abdest almak demektir. b.   Necasetten Taharet: Namaz kılınacak elbiselerin ve namaz kılınacak yerin temiz olmasıdır. c.
      Setr-i Avret: Namaz kılmadan önce giyinik olunmasıdır. d.   İstikbalı Kıble: Namaza başlamadan önce kıbleye dönülmesidir. e.   Vakit: Namazı vaktinde kılmaktır. Namazı vaktinde kılmak esastır. Buna “eda” denir. Namazın özür hali olmaksızın vakit sonrasında kılınması haramdır. Özür halinden kasıt, kişinin elinde olmayan ve namaz vaktinin tümünü meşgul edecek kadar sıhhî durumlar (ameliyat vb.) ile uyumak ve unutmaktır. Namazı kendi vaktinin dışında kılmaya “kaza” denir ve bu durumda olan Müslüman sadece fevt olunan/kılınamayan namazını kaza etmekle yetinmez ayrıca bir gaflet hali varsa bundan dolayı da tövbe etmelidir. f.   Niyet: Kişinin hangi namazı kılacaksa o namaza niyet etmesidir. Niyetin asıl yeri kalptir; dille söylenmesi müuml;stehaptır/iyidir. Namazın şartları noktasında genelde dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır. Namaz kılacak kişi namazın dışındaki farzlarının sadece fikhî boyutundan daha ziyade namazdan elde edilecek ahlaki tavırların ortaya çikmasına vesileolacak hoşûnun farkında olması gerekir. Namazın şartları fikhin ötesinde insanı kötülüklerden alıkoyacak, altlarından ırmaklar akan cennetleri kendisine mekân kılacak namazın hazırlığıdır. Abdest bu anlamda sağlam olmalıdır. Efendimiz (a.s)’ın hadislerinde “kim güzelce abdest alırsa” diye başlayan ifadeler

< مَنْ
تَوَضَّأَ
فَأَحْسَنَ
وُضُوءَهُ” dikkat
çekicidir. Namaz kıldığımız elbisemizin temiz ve bir o kadar da düzgün olması
önemlidir. “Allah, utanılmaya en layık olandır” denmiştir. Cemaatle
namazlarda Müslümanların camiye gelirken güzel ve temiz elbise giymelerinin
yanında güzel kokmaları da esastır. Efendimiz (s.a.s)’in soğan ve sarımsak kokusu
ile mescitlere gelmemesi yönündeki tavsiyelerine bakılırsa, en azından vücut
ve elbisenin pis koktuğu bir halde mescitlere gelinmesinin doğru olmadığı anlaşılır. Namazda
örtülmesi gereken yerlerin örtülmesi (setr-i avret) farzdır. Özellikle
cemaat ile namaz kılan kardeşlerimizin yaz aylarında giydikleri birtakım elbiselerin (gömlek
ve tişört gibi) rükû ve secde halinde açilmesi, farzin ihlaline yol
açabileceği gibi başka insanların dikkatlerini dağıtmaya noktasında da sıkıntılı olduğunu
unutmamak gereklidir. 2)   NAMAZIN

RÜKUNLARI/İÇİNDEKİ FARZLARI VE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR Namaza
başladıkta sonra selam kadar yapılması mutlaka gereklidir. Bunlar kısaca
şöyledir: a.   Kiyam: Ayakta durmak demektir. Buna güç
yetiremeyen kimse oturarak namaz kılar. Buna da güç yetiremeyen kimse yatarak
namaz kılar. Sandalyede namaz son çare denebilir. Kiyam halindeyken bir ayağın
üzerine ağırlık verilerek gayr-i ciddi durmak doğru değildir. Farz namazlarda bu hal
özür yoksa namazı bozar. Kiyam halindeyken secde mahalline bakılması namazın
adabındandır. c.   Kıraat: Namazda belli miktar
Kur’an okumaktır. Kıraat yerine getirilirken ayetlerin manasının bozulacak kadar yanlış
okunması namazı bozar. Namazla mükellef olan bir Müslümanın namazı kılacak
kadar Fatiha sûresi başta olmak üzere kısa sûreleri ya da ayetleri ezberlemesi
farzdır. Kıraatin mahalli/yeri, kıyam halidir. Kıraat bitmeden rükûya eğilmek doğru
değildir. Kıraatin namaz kılan kişinin kendisinin işiteceği kadar yapması gereklidir. Özellikle
cemaatle namazlarda farzin öncesinde ya da sonrasında kılınan nafile (revâtib)
namazlarda ve farz namazdaki dua ve tesbihatta yanımızdaki kişilerin işiteceği tarzda sesli
okumalar doğru değildir. d.   Rükû; Eğilmek
demektir. Sırtın mümkün olduğu kadar düz olması önemlidir. Cemaatle
namaz kılarken imamdan önce rükûya gitmek ya da önce kalkmak doğru
değildir. Rükûdan hemen sonra beklemeksızın secdeye gitmek de doğru değildir.
Ta‘dil-i Erkan (azaların rükunlar arasında sükun bulması) vaciptir ve kasten
terki namazı bozacağından bu konuda dikkatli olmak gereklidir. Tahmidin (رَبّنَا لَكَ
الْحَمْدُ) yeri rükû sonrası kıyamıdır. Bunun secdeye giderken söylenmesi ise yanlıştır. e.

       Secde: Namazda Allah’a saygı için
yüzü yere koymak demektir. İki secdeyi arka arkaya yapmak vaciptir. Secdede alnı ve
burnu aynı anda yere koymak da vaciptir. Namaz kılanlarca bunlara dikkat edilmesi gereklidir.
Erkeklerin secdede kollarını yere yaymaları Hz. Peygamber tarafından yasaklanmıştır. Yine
secdede her iki ayağın yerden kesilmesi ve bunun birkaç saniye sürmesi namazı

bozacağından buna dikkat edilmesi gereklidir. Son olarak cemaatle namazda imamdan önce secdeye gitmek ve imamdan önce secdeeden kalkmak doğru değildir. Yine cemaatle namazlarda secde halinde iken yandaki cemaatin secdesine mani olacak şekilde kolların açilması da doğru değildir. f.   Ka‘de-i Âhir: Namazda selam verdiğimiz oturuştur ve en az “ettihayyâtü” duasını okuyacak kadar bu halde oturmak farzdır. 3)   NAMAZIN KILINIŞI Namazın kılınış şekli vaazımızın başında okuduğumuz hadiste de geçtiği üzere Peygamberimizin namaz kılma şekliyle sabittir. Medine dışından gelerek bir müddet Hz. Peygamber’in yanında kalan kimselere Peygamber (a.s) gidecekleri zaman şöyile buyurmuştur: “ ارْجِعُوا إِلَى أَهْلِيكُمْ فَأَقِيمُوا فِيهِمْ وَعَلِّمُوهُمْ ... وَصَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلُّوا فَإِذَا حَضَرَتْ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَذِّنْ لَكُمْ أَحَدُكُمْ وَلْيَؤُمَّكُمْ أَكْبَرُكُمْ Ailenizin yanına dönünüz ve orada ikamet ediniz. Onlara bildiğiniz şeyleri öğretiniz ve (benden öğrendiklerini onlara) emrediniz. Beni nasıl namaz kılıyor gördüyseniz siz de öyile namaz kılıınız. Namaz vakti olduğunda (namaza hazırladığınız da) sizden biriniz ezan okusun, (sizin içinizden/bilenlerden) yaşça en büyük olanınız da imamlık yapsun.” (Buhari, “Ezan”, 18) Namazın kılınışına gelince namaz öncesi farzlar yerine getirilir. Bunlar yapılırken de Hz. Peygamber bunları nasıl yapmışsa öyile yapılır. Hangi namaz kılınacaksaksa niyet edilir. Niyetin çok uzatılması ve detaylandırılması gereklidir. Cemaatle namazda “uydum imama” sözü ilave edilir. Eller, erkekler için başparmaklar kulak yumuşaklığına degecek şekilde kaldırılır ve الله اكبر diyerek tekbir alınır. El ayasının/içinin yüze bakacak şekilde yapılması yanlışına düşmemek gerekdir zira avuç içi kıbleyi göstermelidir. Gerek yalnız gerekse cemaatle namaz kılanlar سبحانك اللهم duasını okur. Arkasından اعوذ بالله من الشيطان

الرجيم بسم
الله الرحمن
الرحيم denir ve Fatiha sûresi okunur.
Arkasından besmele çekmeksizin başka bir sûre ya da en az üç ayet
okunduktan sonra الله اكبر diyerek
rükûya gidilir. Burada en azı bir defa; tavsiye edileniyse üç defa olmak
üzere سبحان ربي
العظيم (Azîm/yüce olan
Allah’i tesbih ederim) denir. Sonra rükûdan kalkarken temsî‘ yani
سمع الله لمن
حمده (Allah kendisine hamd edeni iştii) der ve doğrulur. Kısa
süreli bu kıym halindeyken ربنا لك
الحمد (Ey Rabbimiz! Sana hamdolsun)
–tahmîd-denir. Sonra intikal tekbü ile الله
اكبر diyerek secdeye gidilir. Burada alın ve burun aynı anda yere
konur. Erkekler dirseklerini yere koymaksızın ve ayaklarını yerden kesmeksızın yine en azı bir;
tavsiye edileni en az üç defa olmak üzere
سبحان ربي
الأعلي (Yüce Allah’i tesbih ederim) der.
İki secde arasında (celse) en az bir defa سبحان
الله diyecek kadar beklenir. Burası dua mahalli olduğu için
arapça olmak şartıyla dua edilebilir. Sonra yeni bir tekbirle ikinci secdeye gidilir ve aynı
tesbihat yapılır. Dilerse secdede arapça olmak şartıyla dua edilebilir. Bu anlatılanlar bir
rekat içindir. İkinci rekatın başlangıcı direk besmele, fatiha ve zamm-ı sûreyle devam
eder. İlk rekatta olduğu gibi usulüne uygun rükû ve secdeler yapıldıktan sonra
oturulur. Bu oturuşta selam verilmeyecekse ki buna kade-i ûla ya da kade-i evvel denir.
Burada ettehiyyâtü duası okunur ve intikal tekbü ile üçüncü
rekata kalkılır ve namaza devam edilir. Selam verilen oturuşlarda ettehiyyatü duasının
arkasından salli-barik ve Rabbena duaları ilave edilir. Bunlardan sonra da önce sağa sonra
selam verilip namaz tamamlanır. (İkindi namazının farzından önceki sünnet, yatsı
namazının farzından önceki sünnet, en azı dört rekatta selam verilen teravih
namazlarındaki ilk oturuş ve dört rekat kılınan/kılınmak istenen tüm regâib/nafie
namazlarda ettehiyyatü duasından sonra salli-barik duaları da eklenir ve
üçüncü rekata kalkıldığından sübhaneye duasıyla başlanılır)
Üç ve dört rekatlı farz namazların üçüncü ve
dördüncü rekatlarında Fatiha sûresinden sonra zamm-ı sûre
okunmaz. 4.   CEMAATLE NAMAZDA DİKKAT EDİLECEK
HUSUSLAR a.   Kendisine uyulan imam hiçbir
şekilde geçilemez. İmam, uyulmak için vardır geçilmek için değildir. b.
     İmamın arkasına duracak kişilerin en azından sair zamanlarda
imamlık yapacak derecede bilgili olması gereklidir. c.   Bir
mescitte görevli kimseler dışında kalan cemaatin, namazlarını hep aynı yerde kılmaları
uygun değildir. d.   İmama uyan kişi dua ve tesbihatı kendi
içinden okur; sûreleri okumaz, imama uyar. e.
      Bir camide ezan ve ikamet ayakta dinlenilmez. Ezan
okunurken ya da ikamet getirilirken aslolan oturarak dinlemektir. f.
      Saf düzeni Müslümanların cemaat
becerileri ve disiplinini gösterir. Bu bakımdan saflar ön yerlerden itibaren doldurulur ve

mümkün mertebe safta sık durulur. Cemaatin, imamın başlangıçç tekbüri ile (onu geçmek sizin) namaza başlaması Rasûlullah tarafından tavsiye edilmiştir. Bu sebeple farza başlanmadan önce saf düzeninin tamam olması gereklidir.

Müslümanların saf tanziminde birbirlerini öne geçirme çabasıyla meşgul olmaları doğru değildir. g.   İlk rekata yetişmek için koşmak gerek cami içinde gerekse cami dışında asla doğru değildir. Efendimiz (s.a.s)’in ifadesi ile vakar ve sekînetle hareket etmek gereklidir. h.

     Namazın ilk rekate yetişilmediğinde (mesbuk) namazı tamamlamak, fikhî bilgi gerektiren durumdur. Cemaatte namaz kılan kişinin bunu öğrenmesi şarttır. i.   Namaz sonunda selamın ardından yapılan yeni selamlama/tesbîhat bitinceye kadar namaz kılan kişinin oturması öne mlidir. Bunun cemaatte ya da tek başına namaz kılınması arasında fark yoktur. Hz. Aïşe annemiz bunu şöyile haber vermiştir: “#1605;#1614;#1575; #1603;#1614;#1575;#1606;#1614;#1576;#1616;#1610;#1617;#1615; #1589;#1614;#1604;#1617;#1614;#1609;

ا#1604;#1604;#1617;#1614;#1614;#1607;#1615;

ع#1614;#1604;#1614;#1610;#1618;#1607;#1616;

و#1614;#1587;#1614;#1604;#1617;#1614;#1605;#1614;

ي#1614;#1580;#1618;#1604;#1616;#1587;#1615;

ب#1614;#1593;#1618;#1583;#1614;

ص#1614;#1604;#1614;#1575;#1578;#1616;#1607;#1616;

إ#1616;#1604;#1617;#1614;#1575;

ق#1614;#1583;#1618;#1585;#1614; #1605;#1614;#1575;

ي#1614;#1602;#1615;#1608;#1604;#1615;

ا#1604;#1604;#1617;#1614;#1607;#1615;#1605;#1617;#1614;

أ#1614;#1606;#1618;#1578;#1614;

ا#1604;#1587;#1617;#1614;#1604;#1614;#1575;#1605;#1615;

و#1614;#1605;#1616;#1606;#1618;#1603;#1614;

ا#1604;#1587;#1617;#1614;#1604;#1614;#1575;#1605;#1615;

ت#1614;#1576;#1614;#1575;#1585;#1614;#1603;#1618;#1578;#1614;

ي#1614;#1575; #1584;#1614;#1575;

ا#1604;#1618;#1580;#1614;#1604;#1614;#1575;#1604;#1616;

و#1614;#1575;#1604;#1618;#1573;#1616;#1603;#1618;#1585;#1614;#15

75;#1605;#1616; “Nebî (a.s) namazın peşinden ‘Allahümme entes selam ve minkes selam. Tebarekte ya ze’l-Celâli ve’l-İkram’

(Allahım! Sen selamsın, -selamın kaynağı Sen’sin- selam da Sen’dendir. Ey Celal

ve İkram sahibi Allahım Sen yücesin) diyecek kadar otururdu”. (İbn Hanbel,

Müsned, c. 43, s. 124, hadis no:25979; Müslim, “Mesacid”, 26) Hz. Peygamber döneminde bunun müezzin eşliğinde söylenmemesi

durumu değiştirmez kanaatindeyiz. 5.   NAMAZDA HUŞU

Huşû, kişinin Allah (c.c) karşısında kalbi daima korku halinde olduğu halde bağlanması

(ümidini kaybetmemesi); (Cürcani, Ta‘rîfât, s. 132) kalbin

Allah’ın önünde tevazu ile kıyamı/duruşu (İbn Kayyım,

Medaricu’s-Sâlikîn, 1/521) diye tarif edilmiştir. Kur’an’da

Müslümanlar için namazın şeklinden ziyade namazın kazanımlarına

yönelik bir gaye istenmektedir. Zira uygulama Hz. Peygamber aracılığı ile

öğrenilecektir. Bunun yanında Peygamberin rehberliğinde aslolan namazın hayatın

tümüne dair kazanımları değişik ayetlerde ifade edilmiştir. Örneğin, kurtuluşa erenler anlatılırken vaazımızın başında okuduğumuz ayet-i kerimede: “ #1602;#1614;#1583;#1618;
#1575;#1614;#1601;#1618;#1604;#1614;#1581;#1614;
#1575;#1604;#1618;#1605;#1615;#1572;#1618;#1605;#1616;#1606;#1615;#1608;#1606;#1614;#64831;#1633;#64830;#1575;#1614;#1604;#1617;#1614;#1584;#1610;#1606;#1614; #1607;#1615;#1605;#1618; #1601;#1610;
#1589;#1614;#1604;#1614;#1575;#1578;#1616;#1607;#1616;#1605;#1618;
#1582;#1614;#1575;#1588;#1616;#1593;#1615;#1608;#1606;#1614;
#64831;#1634;#64830;   Gerçekten muuml;minler kurtuluşa ermiştir; Onlar ki, namazlarında hoşû içindedirler”
(Muuml;rsquo;minûn, 23/1-2) Mearic Sûresinde cennette ağırlanacak kimselerin özellikleri sayılırken:
#1608;#1614;#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1610;#1606;#1614;
#1607;#1615;#1605;#1618; #1593;#1614;#1604;#1648;#1609;
#1589;#1614;#1604;#1614;#1575;#1578;#1616;#1607;#1616;#1605;#1618;
#1610;#1615;#1581;#1614;#1575;#1601;#1616;#1592;#1615;#1608;#1606;#1614; #64831;#1635;#1636;#64830;   Namazlarının gereklerini titizlikle yerine getirenlerin” (34. ayet) sayılması, namazın Allah’tan hakkıyla korkanlara ağır gelmeyeceğinin
#1608;#1614;#1575;#1587;#1618;#1578;#1614;#1593;#1610;#1606;#1615;#1608;#1575;
#1576;#1616;#1575;#1604;#1589;#1617;#1614;#1576;#1618;#1585;#1616;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1589;#1617;#1614;#1604;#1648;#1608;#1577;#1616; و#1614;#1575;#1616;#1606;#1617;#1614;#1607;#1614;#1575;
#1604;#1614;#1603;#1614;#1576;#1610;#1585;#1614;#1577;#1612;
#1575;#1616;#1604;#1617;#1614;#1575; #1593;#1614;#1604;#1614;#1609;
#1575;#1604;#1618;#1582;#1614;#1575;#1588;#1616;#1593;#1610;#1606;#1614; #64831;#1636;#1637;#64830;   Sabır ve namazla Allah’tan yardım isteyin. Şuuml;phesiz bunlar, Allah’a hoşû ile boyun egenlerden başkasına ağır gelir. (Bakara, 45) bildirilmesi dikkat çekicidir. Efendimiz (s.a.s): “
#1582;#1614;#1605;#1618;#1587;#1615;
#1589;#1614;#1604;#1614;#1608;#1614;#1575;#1578;#1613;
#1575;#1601;#1618;#1578;#1614;#1585;#1614;#1590;#1614;#1607;#1615;#1606;#1617;#1614; #1575;#1604;#1604;#1604;#1617;#1614;#1607;#1615;
#1578;#1614;#1593;#1614;#1575;#1604;#1614;#1609;
#1605;#1614;#1606;#1618;
#1571;#1614;#1581;#1618;#1587;#1614;#1606;#1614;
#1608;#1615;#1590;#1615;#1608;#1569;#1614;#1607;#1615;#1606;#1617;#1614;
#1608;#1614;#1589;#1614;#1604;#1575;#1617;#1614;#1607;#1615;#1606;#1617;#1614;
#1604;#1616;#1608;#1614;#1602;#1618;#1578;#1616;#1607;#1616;#1606;#1617;#1614; #1608;#1614;#1608;#1614;#1571;#1614;#1578;#1614;#1605;#1617;#1614;
#1585;#1615;#1603;#1615;#1608;#1593;#1614;#1607;#1615;#1606;#1617;#1614;
#1608;#1614;#1582;#1615;#1588;#1615;#1608;#1593;#1614;#1607;#1615;#1606;#1617;#1614; #1603;#1614;#1575;#1606;#1614; #1604;#1614;#1607;#1615;

عَلَى
اللَّهِ
عَهْدٌ أَنْ
يَغْفِرَ
لَهُ وَمَنْ
لَمْ
يَفْعَلْ
فَلَيْسَ
لَهُ عَلَى
اللَّهِ
عَهْدٌ إِنْ
شَاءَ غَفَرَ
لَهُ وَإِنْ
شَاءَ
عَذَّبَهُ Namaz beş vakittir.
Allah onu sizlere farz kıydı. Kim güzelce abdest alır, onları vaktinde kılarsa rükû ve
huşusunu tam yaparsa onu bağıtlamak Allah’ın onun üzerindeki bir vaadidir. Kim
böyle yapmazsa Allah’ın o kişi için bir vaadi yoktur. Dilerse bağışlar dilerse
azap eder” (Ebû Davud, salat, 9) buyurmuş, namazda huşuya dikkat
çekmiştir. Huşunun yeri kalptir ama onun alametleri vücudun diğer azalarında da
görülür. (İbn Kayyım, Medaric, 1/521) Hz. Peygamber mescitte namaz kılarken
sakalıyla oynayan birini görünce: “Eğer şu kimseyin kalbinde huşu olsaydı
azalarında da olurdu” buyurdu. (San‘ânî;
Sübülü’s-Selam, 1/250) Kalbin gaflette; azaların selamette olmasına ise
“münafıkların huşusu” denmiştir. İbn Ömer’in rivayet ettiği bir
hadiste Peygamberimiz (a.s): “
تَعَوَّذُوا
بِاللهِ مِنْ
خُشُوعِ
النِّفَاقِ "
قَالُوا: يَا
رَسُولَ
اللهِ، وَمَا
خُشُوعُ
النِّفَاقِ ؟
قَالَ: "
خُشُوعُ
الْبَدَنِ
وَنِفَاقُ
الْقَلْبِ Sizi nifak karışmış
huşûdan sakındırırm” buyurdu. Nifak/münafık huşusu nedir Ya
Rasûlallah! Dediler. Peygamberimiz cevaben: “bedenin/azaların huşû duyup
kalbin nifak duymasıdır” buyurdu. (Suyûtî;
Cami‘u’l-Ehâdîs, hadis no: 39531) Namazda huşu sahibi olabilmek
için maddi ve manevi hazırlık, ilim (namazın farzi, vacibi, sünneti gibi bilgiler),
hikmete dayalı tefakkuk (farkındalık/kimin huzurunda olduğunun bilinci), zikir, dua ve
tesbîhatında tefekkür (tefehhüm; manada derinlik) ve namaz sonrasında
istikameti hedeflemek gereklidir. Bütün bunlar Necip Fazıl’ın: “Hiçbir

şey namazla bitmez her şey namazla başlar”¹ ve anlaşılabılır. Buradan konuya yaklaşırıksak namazın bizim hayatımıza neler kattığının muhasebesini yapmak zorunda olduğumuzu daha iyi anlamış oluruz. Kıldığımız namazlarımızın bizi nereye getirdiğini, namaz kılmayanlara “ne denli kazanımlar sağladığını, daha kaliteli Muuml;sluuml;man olmamıza ne tuuml;r katkı sağladığını sorgulamamız gereklidir. Namazın sadece kul ile Allah arasında bir iletişimimin ötesinde anlam taşıdığını ”²;

إِنَّ
الصَّلَاةَ
تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ”³ (Ankebut, 29/45) ayetinden öğrendiğimize “ne en azından şu sorunun cevabını bulmak zorundayız: Yeryuuml;zuuml;nde bizden başka böylesi cami‘ bir ibadet eden kimse yok. Bu tespit Hz. Peygamber’e aittir. (Buhari, “Mevâkit”⁴, 24) Sayıları milyonları bulan namaz ehl-i Muuml;sluuml;manlar daha yaşanılır bir dünya için neler yaptı, neler yapıyor? İçinde yaşadığımız şehirde Muuml;sluuml;manların toplam sayısı 23 senede Hz. Peygamber’e iman etmiş sahâbeden daha fazla iken yaşadığımız şehri evlerinden caddelerine varıncaya dek ne kadar münevver yapabildik? Ve namazlarımız bütün bunlara ne tür katkı sağladı?

Uğur ÖZTÜRK, Keskin Vaizi

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)